

Syllabus

Social Rights in Jewish Law - 62473

Last update 14-09-2023

HU Credits: 2

Responsible Department: Law

Academic year: 0

Semester: 1st Semester

Teaching Languages: Hebrew

Campus: Mt. Scopus

Course/Module Coordinator: Benjamin Porat

Coordinator Email: benny.porat@mail.huji.ac.il

Coordinator Office Hours: by appointment

Teaching Staff:
Prof Benny Porat

Course/Module description:

Under the framework of social rights law, the law defends the rights of those

weaker sectors against property owners. This course aims to trace the various socio-economic conceptions of Jewish law, as reflected in the field of social rights law.

Course/Module aims:

Exploring key issues of social rights in Jewish law, while comparing them to parallel modern socio-economic theories.

Learning outcomes - On successful completion of this module, students should be able to:

By the end of the course students are expected to:

Identify special approaches of Jewish law in the field of social rights

Apply fundamental ideas of Jewish law to current legal dilemmas of social rights

Compare various doctrines of social rights in Jewish law with modern law doctrines

Remember major research literature on social rights in Jewish law

Properly analyze primary texts of Jewish law

Attendance requirements(%):

none

Teaching arrangement and method of instruction: Lectures, final exam

Course/Module Content:

- 1. Introduction*
- 2. Six Biblical Distributive Principles I*
- 3. Six Biblical Distributive Principles II*
- 4. Language and Social Justice*
- 5. From Biblical Mechanisms to the Laws of Charity*
- 6. Charity as a Tax System*

-
7. *The Poor*
 8. *The Individual and the Public*
 9. *The Theology of Charity*
 10. *Unjust Enrichment as a Distributive Mechanism*
 11. *The Right for Education*
 12. *Tax Law and Distributive Justice*
 13. *The Disabled*

Required Reading:

הרב חיים דוד הלוי, 'במוצאי שנת השמיטה' □ המשטר החברתי התורתי מול הקפיטליזם והסוציאליזם, קול סיני ה (תשכ"ו), עמ' 251-254.

משה ויינפלד, משפט וצדקה בישראל ובעמים (ירושלים, תשמ"ה), עמ' 11-2.

זאב ז'בוטינסקי, 'רעיון היוכל', בתוך: אומה וחברה (ירושלים, תש"י), עמ' 177, 'פרקים בפילוסופיה הסוציאלית של התנ"ך', שם, עמ' 181.

בני פורת, 'אדם לאדם' □ אח ורע', בתוך: ידידיה שטרן ובני פורת (עורכים), מסע בעקבות האחוזה (טרם פורסם).

א"א אורבך, 'מגמות, דתיות וחברתיות בתורת הצדקה של חז"ל', בתוך: מעולמם של חכמים (ירושלים, תשמ"ח), עמ' 97.

יוסף יצחק לפשיץ, 'על תורת הכלכלה היהודית', תכלת 17 (תשס"ד), עמ' 63.

רמב"ם, הלכות מתנות עניים, פרקים ז-י.

חנוך דגן, 'דיני עשיית עושר: בין יהדות לליברליזם', דניאל גוטוויין ומנחם מאוטנר (עורכים), משפט והיסטוריה (ירושלים, תשנ"ט), 165.

מיכאל ויגודה, 'בין זכויות חברתיות לחובות חברתיות במשפט העברי', בתוך: זכויות כלכליות, חברתיות ותרבותיות בישראל (עורכים יורם רבין ויובל שני, תל אביב, תשס"ה), עמ' 233.

יעקב בזק, הלכות מיסים במקורות העבריים (ירושלים, תשכ"ד), עמ' 61-97.

בג"ץ 366/03 עמותת מחויבות לשלום וצדק חברתי נ' שר האוצר

Cover Robert M., "A Jewish Jurisprudence", 5 J. of Law and Religion (1987) 65 זכות' מול חובה: תורת המשפט היהודית של הסדר החברתי, יוסף דוד (עורך), שאלה של כבוד (ירושלים, תשס"ו), Dworkin .R.139, '1 part? Equality is What', Affairs Public and Philosophy 10 (1981), 185, 228-240.

Walzer Michael, Spheres of Justice: A Defense of Pluralism and Equality (New York, 1983), 71-74.

Isadore Twersky, 'Some Aspects of the Jewish Attitude toward the Welfare State', 5 Tradition (1963) 137-158

Additional Reading Material:

1. איתמר ברנר ואהרן אריאל לביא (עורכים), על הכלכלה ועל המחיה □ יהדות, חברה וכלכלה (ירושלים, תשס"ט), עמ' 274.

2. בן ששון מנחם (עורך), דת וכלכלה □ יחסי גומלין (ירושלים, תשנ"ה).

3. בר אילן הרב נפתלי, נקדש בצדקה (רחובות, תשנ"א).

4. ברגמן יהודה, הצדקה בישראל (ירושלים, תשל"ה).

5. דויטש חיותה, אליקים כסלו ובני לאו, בצדק אחזה פניך: עניים ועוני □ בין תמיכה לצמיחה (תל אביב, 2010)

6. דון-יחיא אליעזר, אלה בלפר ושמואל סנדלר (עורכים), יהדות ומדינה □ מסות ומחקרים, 4, צדק חברתי ומדיניות כלכלית במדינה יהודית (בר-אילן, תשס"ד).

7. ליכטנשטיין הרב אהרן, 'סעוד תסעוד עימו - השתתפות המקבל בגמילות חסדים', אריה מורגנשטרן (עורך), ספר זכרון לאברהם שפיגלמן (תל אביב, תשל"ט), 81.

8. מישר יורם, בדמותו: רעיון השוויון מעזרא עד ניטשה (ירושלים, תשס"ז).

9. עמיאל הרב משה אביגדור, הצדק הסוציאלי והצדק המוסרי והמשפטי שלנו (ת"א, תרצ"ו)

10. פורת בני, 'צדק חברתי לאורו של דין היובל □ עקרונות ההזדמנות החוזרת', אקדמות יג (תשס"ג), 77.

11. רכניץ עידו, 'מדידת עוני בהשראה יהודית', תחומין כז (תשס"ז), 371-378

12. שביד אליעזר, הפילוסופיה של התנ"ך כיוז תרבות ישראל, פרק ב: חוקת מלכות האלוהים (ירושלים, תשס"ד), 199

13. שגיא אבי, 'שיח החמלה והלכות צדקה', אתגר השיבה אל המסורת (תל אביב, תשס"ג), 479.

-
14. Berman Joshua, *Created Equal: How the Bible Broke with Ancient Political Thought*, Ch. 3 'Egalitarianism and Assets: God the Economist', 81-108.
 15. Chalmer Seth, *Ma'alat Tsedaqah and Ordine Caritatis: Orders of Charitable Priority in Maimonides and Aquinas*, 47 *JOURNAL OF ECUMENICAL STUDIES*, 167, 178 (2012).
 16. Chodorow Adam S., 'Biblical Tax System and the Case for Progressive Taxation', 23 *J. of Law and Religion* 51 (2007-2008).
 17. Chodorow Adam S., 'Agricultural Tithing and (Flat) Tax Complexity' 68 *U. Pitt. L. Rev.* 267 (2006).
 18. Chodorow Adam S., 'Maaser Kesafim and the Development of Tax Law', 8 *Fla. Tax. Rev.* 153 (2007).
 19. Engard Izhak, *Corrective Justice and Distributive Justice* (Oxford, 2009), Ch. 5
 20. Goodman L, *On Justice: An Essay in Jewish Philosophy*, New Haven 1991
 21. Goodman L, 'The Individual and the Community in the Normative Traditions of Judaism', *Autonomy and Judaism: The Individual and the Community in Jewish Philosophical Thought*, D. Frank (ed.), Albany 1992, 69
 22. Levine Aaron, *Jewish Social Welfare and the Economy*, *Sh'ma*, 16/303, December 13, 1985.
 23. Levine Aaron, *Equity in Taxation as Discussed in Rabbinic Literature*, xvi *Intercom*, Association of Orthodox Jewish Scientists (1976), 7-28.
 24. Lifshitz Joseph Isaac, 'Welfare, Property and Charity in Jewish Thought', 44 *Society* 71-78 (2007)
 25. Lifshitz Joseph Isaac, *Judaism, Law & the Free Market: an Analysis* (2012)
 26. Nelson Eric, 'For the Land Is Mine': *The Hebrew Commonwealth and the Rise of Redistribution*, in *The Hebrew Republic: Jewish Sources and the Transformation of European Political Thought*, Ch. 2 (2011)
 27. Novick Tzvi, *Charity and Reciprocity: Structures of Benevolence in Rabbinic Literature*, 105 *HARVARD THEOLOGICAL REVIEW*, 33 (2012).
 28. Rosenberg Jacob and Avi Weiss, 'Land Concentration, Efficiency, Slavery, and the Jubilee', in *The Oxford Handbook of Judaism and Economics* (Aaron Levine ed., 2010)

29. Schwartz Seth, *WERE JEWS A MEDITERRANEAN SOCIETY? RECIPROCITY AND SOLIDARITY IN ANCIENT JUDAISM* (Princeton, 2010) Ch. 1 [Reciprocity and Solidarity], 1-20

30. Singer Joseph William, *The Edges of the Field* (Boston, 2000).

31. Walzer Michael, *Spheres of Justice: A Defense of Pluralism and Equality* (New York, 1983), 64-94.

32. Twersky Isadore, 'Some Aspects of the Jewish Attitude Toward the Welfare State', *5 Tradition* (1963)

Grading Scheme:

Written / Oral / Practical Exam 100 %

Additional information: